

Recensie: "AKKOORDEN bij de WOORDEN/gezangen uit het liedboek voor de kerken met akkoordsymbolen"

Een uitgave die niet zo veel aandacht heeft gekregen bij publicatie in 1999 is het boek "AKKOORDEN bij de WOORDEN/gezangen uit het liedboek voor de kerken met akkoordsymbolen".

Deze uitgave is een aanwinst voor de groep organisten die zich onbekwaam acht om ooit nog te leren om koralen te harmoniseren.

En wel omdat deze uitgave wel degelijk een methode aanreikt, die het op de meest eenvoudige wijze mogelijk maakt om bijvoorbeeld op twee klavieren en pedaal een koraalmelodie van akkoorden te voorzien. De akkoorden worden namelijk uitsluitend in de linkerhand gegrepen met per akkoord een vaste greep.

Dus kent men eenmaal het C groot akkoord, dan wordt dit akkoord niet in een andere ligging aangewend. Omdat er dan ongeveer een vijftien akkoorden resteren moet men dus deze vijftien grepen aanleren en vervolgens kan men succesvol op deze manier koraalzettingen gaan spelen. Simpel, maar het is technisch mogelijk! Wel is het zo dat deze beperking mede mogelijk is bij de gratie dat men de koraalmelodie in toonsoorten speelt die ten hoogste drie voortekens (en in mineur zelfs maar twee voortekens) telt. Anders dient men toch weer nieuwe akkoordgrepen aan te leren. Daarom kan men op de eerste bladzijde in de "Verantwoording" onder het kopje "Notatie" lezen:

Met het oog op de speelbaarheid is in enkel gevallen afgeweken van de toonsoort zoals die in het Liedboek voor de Kerken staat aangegeven.

In eerste instantie kreeg de ISK, Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied (en nu volgt een citaat uit de "Verantwoording") "het verzoek om een begeleidingsboek met akkoordsymbolen bij het Liedboek voor de Kerken uit te geven, voor bespelers van keyboard, piano en (bas)gitaar. In allerlei vieringen in kleine kring wordt vaak gebruik gemaakt van een keyboard voor de begeleiding van de zang. Eerst reageerde de ISK wat huiverig op dit verzoek omdat zij het gebruik van elektronische instrumenten voor kerkelijk gebruik niet wil propageren, maar zij vond ook dat op plaatsen waar men met voornoemde muziekinstrumenten de zang begeleidt, dit zo goed en stijlgetrouw mogelijk dient te gebeuren."

En zo togen vier kerkmusici, te weten: Willem Blonk, Cor Brandenburg, Toon Hagen en Christiaan Winter en een specialist op het gebied van muziektheorie en lichte muziek (Barbara Bleij) aan het werk en, met een goed resultaat. Uitstekend te gebruiken voor niet zo ervaren of niet zo technische bekwame organisten, die toch kerkdiensten (moeten) begeleiden.

Het boek opent met een lijst en een beknopte uitleg van de akkoordsymbolen. Handig ook voor orgelonderwijs of het onderricht aan keyboardspelers. Persoonlijk gebruik ik deze uitgave met veel plezier bij aankomende organisten.

Het is altijd een goede zaak dat de schat aan kerkmelodieën, waar wij over mogen beschikken, ook steeds weer gespeeld en gehoord wordt zelfs al speelt men deze melodieën in eerste instantie op het keyboard.

Ruim de helft van het totaal koraalmelodieën uit het liedboek is van akkoordsymbolen en een baslijn voorzien. De manier waarop dit is gebeurd is zonder meer goed te noemen. Zo is men bijvoorbeeld niet bezweken voor de verleiding om veel verschillende of artistiek nog interessantere akkoorden te benutten. Integendeel de musici hebben het geheel harmonisch volgens hun richtlijn zo simpel mogelijk weten te houden, zonder dat het daarentegen simplistisch is geworden. Daardoor is de doelgroep waarvoor het boek bedoeld is niet uit het oog verloren.

Achterin vindt men een lijst met dubbelmelodieën en een lijst met psalmmelodieën die bij bepaalde gezangen in het liedboek benut worden. Handig. Tevens wordt aangegeven wie van de vier muzikanten welke melodie van een zetting heeft voorzien. Kortom een goed verzorgde uitgave die meer dan voldoende waar biedt voor de relatief lage prijs van f 30,=.

Een suggestie voor een paas-cadeau?

Opstapje voor het echte harmonisatiewerk

Organisten die zich een opstapje wensen voor het "©chte™ harmonisatiewerk doen er goed aan dit boek aan

te schaffen. Ook voor jeugdige spelers vormt 'AKKOORDEN bij de WOORDEN' een uitstekende leerschool. Zelfs kerkorganisten kunnen er behoorlijk mee uit de handen en voeten; zeker wanneer men moeite heeft met harmoniseren op de nu volgende manier: De melodie wordt in de rechterhand gespeeld terwijl de begeleiding in de linkerhand gegrepen wordt. De bas klinkt in het pedaal. Dergelijke zettingen zijn niet zoveel te vinden; in ieder geval niet bij Worp en consorten Dick. Sanderman geeft in zijn koraalboek wel een flink aantal zettingen in deze vorm. Ook kan men bij het koraalboek van Molenaar (ook bij Boekencentrum verschenen) de zettingen met eenvoudige middelen geschikt maken voor uitvoering op twee klavieren en pedaal.

Nav 'AKKOORDEN bij de WOORDEN / gezangen uit het liedboek voor de kerken met akkoordsymbolen / voor keyboard, gitaar en piano' (Curieus dat hier liedboek weer zonder hoofdletters wordt geschreven, terwijl in de verantwoording (vergelijk citaat) juist wél hoofdletters worden gebruikt.

Uitgegeven door Boekencentrum, Zoetermeer. Bestelnummer 5712. Het ISBN (Internationaal Standaard Boek Nummer) luidt: 9023964160. Prijs circa f 30,-